

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до проєкту постанови Кабінету Міністрів України
«Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України»

1. Мета

Основною метою прийняття проєкту постанови є регламентація вимог до екодизайну енергоспоживчої продукції відповідно до оновленого законодавства ЄС.

2. Обґрунтування необхідності прийняття акта

Проєкт постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України» розроблено на виконання частини першої статті 8 Закону України «Про технічні регламенти та оцінку відповідності», постанови Кабінету Міністрів України від 16 грудня 2015 року № 1057 «Про визначення сфер діяльності, в яких центральні органи виконавчої влади та Служба безпеки України здійснюють функції технічного регулювання», а також пункту 720¹⁷ Плану заходів із виконання Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, який затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 25 жовтня 2017 року № 1106.

З метою забезпечення виконання в повному обсязі зобов'язань, взятих Україною відповідно до Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом, а також у рамках Договору про заснування Енергетичного Співтовариства, Україна впроваджує створення системи встановлення вимог до екодизайну для енергоспоживчої продукції.

Проєкт акта розроблено з метою внесення змін до Технічного регламенту щодо встановлення системи для визначення вимог з екодизайну енергоспоживчих продуктів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 3 жовтня 2018 р. № 804 та Технічного регламенту щодо вимог до екодизайну для малих, середніх та великих силових трансформаторів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 27 лютого 2019 р. № 152 для приведення їх положень у відповідність із нормами Директиви Європейського Парламенту та Ради 2009/125/ЄС від 21 жовтня 2009 р, Регламенту Комісії (ЄС) 2019/1783 від 01.10.2019 р. та Регламенту Комісії (ЄС) № 2016/2282 від 30.11.2016 р.

Встановлення вимог до екодизайну енергоспоживчої продукції представляє собою покращення енергетичних та екологічних характеристик продукції, що має за мету поступово витіснити з ринку найбільш енергоємні товари та товари з найбільшим негативним впливом на навколишнє природне середовище.

3. Основні положення проєкту акта

Затвердження проєкту акта дозволить досягти гармонізації положень нормативно-правових актів з вимогами європейських актів у системі встановлення вимог до екодизайну.

Внесення змін до Технічних регламентів дозволить поступово усувати з ринку популярні товари, що задають найбільшого негативного впливу на оточуюче середовище та зменшить рівень енергетичного споживання.

Технічні регламенти з екодизайну передбачають розгляд всіх впливів на навколишнє середовище протягом всього життєвого циклу продукту – починаючи від концепції, проектування, виробництва, використання і до утилізації, але на сьогоднішній день, як правило, вони орієнтовані на енергоспоживання тільки у фазі використання готової продукції і встановлюють мінімальні стандарти енергоефективності, вимагаючи тим самим, щоб усі продукти в даній категорії відповідали обов'язковим рівням енергоефективності.

4. Правові аспекти

У цій сфері суспільних відносин діють такі нормативно-правові акти:

Закон України «Про технічні регламенти та оцінку відповідності»;

Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони.

Правові підстави розроблення проекту акта:

постанова Кабінету Міністрів України від 25 жовтня 2017 р. № 1106 «Про виконання Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони»;

постанова Кабінету Міністрів України від 16 грудня 2015 р. № 1057 «Про визначення сфер діяльності, в яких центральні органи виконавчої влади здійснюють функції технічного регулювання та Служба безпеки України здійснюють функції технічного регулювання»;

положення про Державне агентство з енергоефективності та енергозбереження України, затверджене постановою Кабінету Міністрів України від 26 листопада 2014 р. № 676.

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація проекту акта не потребує додаткових матеріальних та інших витрат. Всі видатки по заходах з впровадження Технічного регламенту будуть здійснюватися в межах коштів, передбачених головними розпорядниками на відповідний бюджетний рік.

6. Позиція заінтересованих сторін

Проект акта не стосується питань функціонування місцевого самоврядування, прав та інтересів територіальних громад, місцевого та регіонального розвитку, соціально-трудової сфери, прав осіб з інвалідністю, функціонування і застосування української мови як державної та не надсилався на розгляд Наукового комітету Національної ради України з питань розвитку науки і технологій, оскільки він не стосується сфери наукової та науково-технічної діяльності.

Крім того, реалізація акта не матиме впливу на інтереси окремих верств (груп) населення, об'єднаних спільними інтересами.

Консультації із заінтересованими сторонами стосовно проєкту акта не проводилися.

7. Оцінка відповідності

Проєкт акта стосується зобов'язань, взятих Україною відповідно до Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом, а також у рамках Протоколу про приєднання до Договору про заснування Енергетичного Співтовариства, Україна впроваджує встановлення вимог з екодизайну відповідно до оновленого законодавства ЄС.

У проєкті акта відсутні положення, що стосуються прав та свобод, гарантованих Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод. Проєкт акта не впливає на забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків, не містить ризиків вчинення корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних з корупцією, не створює підстави для дискримінації, не стосується інших ризиків та обмежень, які можуть виникнути під час реалізації акта.

Громадська антикорупційна та громадська антидискримінаційна, громадська гендерно-правова та цифрова експертизи не проводились.

Проєкт акта буде надіслано до Національного агентства з питань запобігання корупції для визначення необхідності проведення антикорупційної експертизи.

8. Прогноз результатів

Очікуваний результат реалізації акта на:

ринкове середовище: не матиме негативного впливу на ринкове середовище;

забезпечення захисту прав та інтересів суб'єктів господарювання, громадян і держави: для держави вигодами від прийняття акта буде зменшення загальнодержавного рівня енергетичного споживання та зменшення впливу на навколишнє середовище, за рахунок збільшення кількості енергоефективних та екологічних товарів на ринку, для суб'єктів господарювання - можливість надання своєї продукції на ринок Європейського Союзу, скорочення споживання енергетичних ресурсів під час використання енергоспоживчих продуктів, та плати за них, а також покращення іміджу підприємства, за рахунок використання екологічного та енергоефективного обладнання (принцип «зеленої економіки») та для громадян – зменшення витрат за використання електричної енергії, використання енергоефективного та екологічного обладнання та тривалий строк експлуатації;

підвищення чи зниження спроможності територіальних громад: не буде мати негативного впливу;

ринок праці та рівень зайнятості населення: не впливає;

екологію та навколишнє природне середовище: не буде мати негативного впливу.

Проєкт є регуляторним актом.

Прийняття проєкту акта дозволить підвищити енергоефективність української економіки через стимулювання наявності на ринку України енергоефективної продукції шляхом обмеження доступу на ринок неенергоефективних товарів. Після прийняття акта буде забезпечено покращення енергетичних характеристик продукції, що в результаті дозволить поступово збільшити кількість енергоефективної продукції.

Вплив на ключові інтереси усіх заінтересованих сторін:

Заінтересована сторона	Вплив реалізації акта на заінтересовану сторону	Пояснення очікуваного впливу
Вітчизняні виробники енергоефективної продукції	Збільшення конкурентоздатності та прибутків з виробництва та продажу енергоефективної продукції та експорт продукції на ринки України та ЄС Покращення іміджу підприємств, за рахунок використання екологічного та енергоефективного обладнання. Підвищення якості продукції з огляду на необхідність конкурувати з іноземними виробниками як на внутрішньому так і на зовнішньому ринку.	Прийняття акта забезпечить регламентацію правових можливостей для виробників енергоспоживчої продукції. Вітчизняні підприємства зможуть мати рівні конкурентні можливості з європейськими виробниками енергоспоживчої продукції. При цьому, нові норми регламентів призведуть до незначного збільшення собівартості енергоефективної продукції, що сприятиме зростанню грошових надходжень виробникам енергоефективної продукції, а також в подальшому до витіснення з ринку неенергоефективної продукції.
Іноземні виробники та імпортери енергоефективної продукції з інших країн	Збільшення продажів енергоефективної продукції на ринку України у порівнянні з виробниками неенергоефективної продукції.	Імпортери будуть зобов'язані імпортувати на ринок України тільки ту продукцію, що відповідатиме вимогам технічного регламенту з екодизайну.
Покупці енергоефективної продукції	Зменшення витрат та споживання електричної енергії. Довший термін експлуатації продукції. Збільшення якості продукції та в перспективі зниження ціни на неї, як результат конкуренції українських та іноземних виробників.	Прийняття акта сприятиме введенню в обіг лише енергоефективних товарів. При незначному збільшенні ціни приладів, буде досягнуто значне зменшення споживання електроенергії, а також збільшено термін експлуатації таких приладів, що сприятиме значній економії коштів покупців.